

چگونه مراجع لاتین را با قالب نویسنده-سال و با نام نویسندگان فارسی داشته باشیم؟

محمود امین طوسی

۲۷ آذر ۱۳۸۸

۱ مقدمه

معمولاً در مستندات فارسی خواسته می‌شود که نام‌های لاتین مؤلفین در متن به صورت فارسی نوشته شود ولی در لیست مراجع به صورت انگلیسی ظاهر شوند. اگر از استیل `plainnat` در مستندات زی‌پرشین استفاده کنیم با مشکلاتی مواجه هستیم. با استفاده از استیل جدید `plainnat-fa.bst` می‌توانید در زمانی که متن شما فارسی و مراجعتان لاتین است از قالب مراجع به صورت «نویسنده-سال» استفاده کنید. به این منظور باید در هر مدخل مراجع خود یک فیلد جدید به نام `authorfa` تعریف نموده و معادل فارسی نام مؤلفین را در آن قید کنید. همچنین به خاطر رفع مشکل مرتب‌سازی حروف گچ‌چژ و کاف فارسی، فایلی با نام `cp1256fa.csf` آماده شده است که باید آنرا به همراه `bibtex8` بکار ببرید. دنباله عملیات لازم برای تولید خروجی در ضمیمه آمده است.

تا آنجا که بررسی شده است، استیل آماده شده با تمام فرامین بسته `natbib` که در راهنمای آن آمده است به خوبی کار می‌کند. در ادامه مثالهای متنوعی از انواع مختلف مراجع و برخی دستورات ارجاع‌دهی در `natbib` آمده است. دقت داشته باشید که برای استفاده از فایل استیل `plainnat-fa.bst` باید بسته `natbib` نصب شده باشد و آنرا در فراخوانی نموده باشید. در این بسته به صورت پیش‌فرض در ارجاع به مراجع، از پرانتز استفاده می‌شود، لیکن از آنجا که در این سند این بسته با ذکر `[square]` فراخوانی شده است، مراجع با کروشه مشخص شده‌اند.

۲ مثالها

بورمن [۲۰۰۴] در پایان‌نامه دکترای خود به موضوع وضوح برتر پرداخته است.

امین‌طوسی و دیگران [۲۰۰۹a] یک روش افزایش وضوح تصویر ارائه دادند. این روش توسط امین‌طوسی و فتحی [۲۰۰۹] برای ویدئو بکار گرفته شد. همانگونه که می‌بینید در این مرجع که دو مؤلف داریم فامیل هر دو آمده است. ضمناً هر دو مرجع لاتین هستند که در فیلد `authorfa` معادل فارسی آنها ذکر شده بوده است.

خوب حالا ببینیم با مرجع امین‌طوسی و دیگران [۲۰۰۹b] چکار می‌کند. از آنجا که مؤلفین این مقاله و مقاله اول و سال نشر هر دو یکی است در کنار سال، `a,b,c,...` قرار می‌گیرد. این یکی را تبدیل به الف و ب نمی‌کنیم چرا که در لیست مراجع به همین صورت ظاهر می‌شوند.

و حالا چند مرجع از انواع مختلف را با هم ببینیم: امیدعلی [۱۳۸۲] یک نمونه پروژه دکترا، مرجع [پورموسی، ۱۳۸۸، فصل ۲] یک نمونه پروژه کارشناسی ارشد فارسی که به فصل دوم آن ارجاع داده شده و مرجع [آبادی، ۱۳۸۷] یک نمونه مقاله مجله فارسی است که با citep به آن ارجاع داده شده و لذا کلاً داخل کروش قرار گرفته است. مرجع [همچنین ببینید فتیحی و دیگران، ۱۳۸۷، بخش ۲] یک نمونه مقاله کنفرانس فارسی با ذکر «همچنان ببینید و بخش خاص» و مرجع استالینگ [۱۳۸۰] یک نمونه کتاب فارسی با ذکر مترجمان و ویراستاران فارسی است. مرجع خلیقی [۲۰۰۷] یک نمونه پروژه کارشناسی ارشد انگلیسی و خلیقی، امیدعلی، واحدی، و امین طوسی، ۱۳۸۷ هم یک نمونه متفرقه می‌باشند که از آنجا که از citealp* استفاده شده نام تمام مؤلفین نشان داده شده است، برخلاف موارد قبلی که مؤلفین سوم به بعد با «و دیگران» جایگزین می‌شد.

همانگونه که دیده می‌شود، مراجع فارسی و لاتین هم در متن و هم در لیست مراجع به صورت درست نمایش داده شده اند.

مراجع فارسی نیازی به فیلد authorfa ندارند.

در مرجع Kanade and Baker [۲۰۰۲]، فیلد authorfa را نداریم، اسامی به صورت لاتین و برعکس نوشته شده‌اند و سال هم به فارسی نوشته شده است. اگر آنرا به صورت لاتین می‌خواهید دستور ارجاع را به صورت `\LRE{\lr{\cite{referenceTag}}}` بکار ببرید.

حالا مرجع Baker and Kanade [2002] درست نمایش داده می‌شود. البته می‌توانید یک دستور جدید مثلاً به صورت زیر تعریف نمایید:

```
\newcommand\LRCite[1]{\LRE{\lr{\cite{#1}}}}
```

۳ محدودیت‌ها

- همانگونه که مشاهده می‌کنید با بسته hyperref مشکلی وجود ندارد، البته به شرط داشتن بسته bidi نسخه ۱۰.۰.۴ (revision ۱۹۰ به بعد). فقط یک استثناء وجود دارد و آن هم رنگ مرجع در هنگامی است که قسمتی از مرجع در انتهای یک خط و قسمتی دیگر در ابتدای خط بعد قرار گیرد. در این حالت کل دو خط رنگی می‌شوند. برای امتحان می‌توانید دو خط اول بخش مثالها را به هم بچسبانید.

- متاسفانه bibtex قادر به جداسازی حرف اول نامهای فارسی نیست، لذا در استیل‌هایی که حرف اول نامهای لاتین ظاهر می‌شوند، نامهای فارسی به صورت کامل نشان داده می‌شوند. اگر نیاز به این حالت دارید، باید به صورت دستی نامها در مراجع فارسی را اصلاح نمایید.

همچنین دقت داشته باشید که اسم و فامیل را با کامای انگلیسی از هم جدا کنید.

مراجع

مصطفی آبادی. موضوعی جدید در هندسه محاسباتی. مجله فارسی نمونه، ۱(۲): ۲۲-۳۰، آبان ۱۳۸۷. ۲

ویلیام استالینگ. اصول طراحی و ویژگیهای داخلی سیستم‌های عامل. ترجمه‌ی محسن صدیقی مشکنانی و حسین پدram، ویراسته‌ی محمود برنجکوب. نشر شیخ بهایی، اصفهان، ویرایش سوم، بهار ۱۳۸۰. ۲

مهدی امیدعلی. تابع هیلبرت. پایان‌نامه دکترا، دانشکده ریاضی، دانشگاه امیرکبیر، تیر ۱۳۸۲.

۲

امیرمسعود پورموسی. یک موضوع فیزیک. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده فیزیک، دانشگاه صنعتی شریف، مرداد ۱۳۸۸. (در حال انجام). ۲

وفا خلیقی، مهدی امیدعلی، مصطفی واحدی، و محمود امین‌طوسی. زی‌پرشین (X₃Persian): بسته فارسی برای حروف‌چینی در L^AT_EX2e. <http://developer.berlios.de/projects/xepersian>. ۱۳۸۷. ۲

محمود فتحی، ناصر مزینی، و محمود امین‌طوسی. افزایش وضوح ناحیه‌ای. در چهاردهمین کنفرانس ملی سالانه انجمن کامپیوتر ایران، تهران، ایران، اسفند ۱۳۸۷. دانشگاه امیرکبیر. ۲

M. Amintoosi and M. Fathy. Video resolution enhancement in the presence of moving objects. In *International Conference on Image Processing, Computer Vision, and Pattern Recognition*, Las Vegas, USA, July 2009. 1

M. Amintoosi, M. Fathy, and N. Mozayani. Precise image registration with structural similarity error measurement applied to super-resolution. *EURASIP Journal on Applied Signal Processing*, 2009:7 pages, 2009a. URL <http://www.hindawi.com/journals/asp/2009/305479.html>. Article ID 305479. 1

M. Amintoosi, M. Fathy, and N. Mozayani. Regional varying image super-resolution. In *IEEE International Joint Conference on Computational Sciences and Optimization*, Vol. 1, pp. 913–917, Sanya, China, April 23-26 2009b. 1

Simon Baker and Takeo Kanade. Limits on super-resolution and how to break them. *IEEE Trans. Pattern Anal. Mach. Intell.*, 24(9):1167–1183, 2002. ISSN 0162-8828. 2

Sean Borman. *Topics in Multiframe Superresolution Restoration*. Ph.D. dissertation, University of Notre Dame, Notre Dame, IN, May 2004. 1

Vafa Khalighi. Category theory. Master's thesis, Sydney Univ., April 2007. 2

الف چگونه با فایل‌های bst. فارسی کار کنیم؟

فرض کنید نام فایل شما 'myfile.tex' و نام فایل حاوی مراجع شما 'SomeReferences.bib' باشد. این فایل و فایل 'cp1256fa.csf' باید در همان شاخه فایل اصلی شما یا در مسیر سیستم باشند. برای آشنایی با ساختار فایل 'SomeReferences.bib' به همین فایل که همراه این مثال است مراجعه فرمایید. دنباله کارهای زیر را برای حصول به نتیجه باید انجام دهید:

1. xelatex myfile
2. bibtex8 -W -c cp1256fa myfile
3. xelatex myfile
4. xelatex myfile